

SAMBORZEC

NA LINII CZASU

Nr 83 czerwiec 2020

Gazeta Wspólnoty Samorządowej

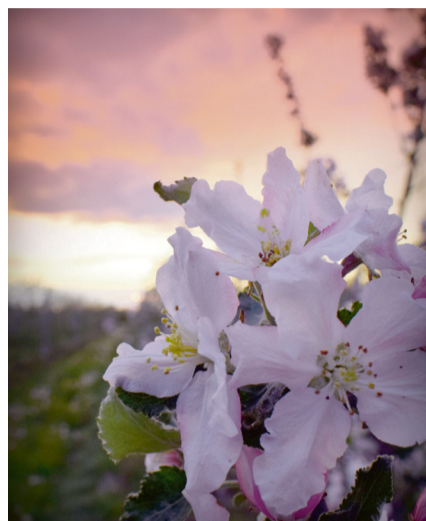
Kwitnąca Jabłoń na fotografiach

Gminny Ośrodek Kultury w Samborcu zorganizował kolejny konkurs online. 18 maja zakończono przyjmowanie zgłoszeń do konkursu fotograficznego pt. „Kwitnąca Jabłoń”.

Tym razem za cel postawiono sobie popularyzację fotografii jako formy wyrazu artystycznego oraz aktywnej i kreatywnej formy spędzania wolnego czasu.

Do konkursu wpłynęły aż 34 zgłoszenia! Dlatego też, zgodnie z punktacją i oceną jury, grono zwycięzców również jest imponujące. Pierwsze miejsce zajęły ex aequo Elżbieta Wartoń-Baska oraz Patrycja Sasaga. Na drugim miejscu uplasowali się Dominik Kosierkiewicz, Paweł Kurzański oraz Wiktoria Foremniak. Trzecim miejscem podzielili się natomiast: Urszula Sasaga, Paweł Radecki, Anna Niezgoda oraz Angelika Papka.

Zdjęcia oceniała Komisja Konkursowa w składzie: Anna Szewczyk – kierownik Referatu Promocji, Kultury i Sportu w Starostwie Powiatowym w Sandomierzu, a także fotografowie Roman Śmiechowski (AIR Lekka Fotografia) oraz Paweł Kara (Szczypta Kary). Praca przy ocenie zdjęć okazała się nie lada wyzwaniem! Podczas oceny wzięto pod uwagę: zgodność zdjęć z tematyką i celami konkursu, oryginalne ujęcie tematu, ciekawe obserwacje, pomysłowość i inwencję twórczą. Ponadto, zwracano uwagę na estetykę i efekt wizualny, a także techniczną poprawność wykonania zdjęcia.

Atrybut naszej małej ojczyzny (Bogoria Skotnicka). Fot. P. Sasaga

Ulotna chwila (Ostrołęka). Fot. E. Wartoń-Baska

Dziękujemy jury, wszystkim, którzy wzięli udział w konkursie, a zwycięzcom gratulujemy! Zapraszamy też do obejrzenia filmiku przedstawiającego wyniki konkursu oraz prezentację wszystkich

nadesłanych zdjęć na kanale YouTube GOK.

Organizatorami konkursu byli wójt gminy Samborzec Witold Surowiec oraz Gminny Ośrodek Kultury w Samborcu.

Gminna Biblioteka Publiczna w Samborcu została zakwalifikowana do projektu „Rzecznicy dostępności w bibliotece” realizowanego przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, we współpracy z Fundacją Kultury bez Barier.

Biblioteka bez barier

Projekt polega na przygotowaniu grupy bibliotekarzy do pełnienia funkcji rzeczników dostępności dla osób niepełnosprawnych, w szczególności osób z autyzmem. Głównym celem projektu jest podniesienie kompetencji zawodowych bibliotekarzy w obsłudze tej grupy czytelników oraz przełamanie ich barier w dostępie do oferty edukacyjnej i kulturalnej bibliotek.

Pracownik naszej biblioteki bierze udział w cyklu szkoleń online dla grupy 20 bibliotekarzy z całej Polski. Podczas spotkań pozna obowiązki wynikające z ustawy o dostępności, potrzeby osób niepełnosprawnych, narzędzia ułatwiające sposoby komunikacji z nimi i przygotowanie oferty edukacyjno-kulturalnej. Dzięki udziałowi w projekcie nasza placówka stanie się bardziej dostępna i otwarta na potrzeby osób z niepełnosprawnościami.

Już dziś oferujemy Państwu alternatywny sposób udostępniania zbiorów. Z uwagi na nieprzystosowanie architektoniczne pomieszczeń, w których ma siedzibę nasza biblioteka, Czytelnikom z niepełnosprawnościami oferujemy KSIĄŻKĘ NA TELEFON. Raz w miesiącu pracownicy naszej biblioteki dostarczają zamówione zbiory biblioteczne do Państwa domów, aby skorzystać z usługi należy skontaktować się z nami telefonicznie dzwoniąc pod numer 15 831 44 43 wew. 24.

Projekt został dofinansowany ze środków programu MKiDN Partnerstwo dla książki.

STOWARZYSZENIE
BIBLIOTEKARZY
POLSKICH

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

FUNDACJA KULTURY
BEZ BARIER

Oferta edukacyjna 4-letniego Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Żeromskiego w Chobrze

Wyróżniamy się profesjonalną i dostosowaną do Twoich potrzeb organizacją zajęć

Profile kształcenia

Liceum Ogólnokształcące oferuje następujące profile kształcenia:

- Profil humanistyczno-językowy (j. polski, historia/wos, j. obcy)
- Profil matematyczno-geograficzny (matematyka, geografia, fizyka)
- Profil biologiczno-chemiczny (biologia, chemia, fizyka)

Czym wyróżnia się nasza szkoła i co oferuje?

- Kadre pedagogiczne tworzą doświadczeni i wykwalifikowani nauczyciele
- W szkole działa Szkolne Koło Wolontariatu. Uczniowie działają społecznie i charytatywnie w ramach akcji na rzecz innych. Członkowie koła mają organizowane raz do roku tygodniowe wyjazdy.
- Umożliwia rozwój umiejętności sportowych w Szkolnym Klubie Sportowym ULKS Chobrze.
- Udział w olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych
- Współpracujemy z wyższymi uczelniami.
- Organizuje wycieczki, rajdy, obozy szkoleniowe i sportowe.

Nasze liceum posiada

- NOWE Pracownie komputerowe wyposażone w nowoczesny sprzęt komputerowy, tablice i roboty
- Dopuszone w pomoce dydaktyczne pracownie przedmiotowe: biologiczną i geograficzną
- Stołówkę
- Monitoring
- Bibliotekę z bardzo bogatym i atrakcyjnym księgozbiorem
- Uczniowie są dobrze przygotowani do matury, osiągają wysokie wyniki na egzaminie dojrzałości i dostają się na wymarzone studia
- W szkole funkcjonują różne koła przedmiotowe, odbywają się zajęcia pozalekcyjne, w czasie których uczniowie mają doskonałą okazję do poszerzania swoich horyzontów myślowych.

Zdawalność na egzaminie maturalnym		
rok szkolny	LO w Chobrze	woj. świętokrzyskie
2015/2016	88%	91%
2016/2017	80%	79%
2017/2018	100%	87%
2018/2019	94%	87%

LGD Ziemi Sandomierskiej informuje, że w ramach nowego naboru zostało wybranych do dofinansowania 27 wniosków złożonych przez organizacje pozarządowe z powiatu sandomierskiego i gminy Lipnik.

Mamy granty!

Nabór prowadzony jest w ramach 1/2020/G – Projekt Grantowy – na Przedsięwzięcie 2.2.1 Tworzenie i rozwój form popularyzacji dziedzictwa lokalnego W gronie wybranych wniosków znalazły się dwa złożone przez organizacje pozarządowe z terenu gminy Samborzec tj. Stowarzyszenie Miłośników Wsi Bogoria Skotnicka z Bogorii Skotnickiej oraz Fundację Świętokrzyski Ogród Inspiracji z Andruszkowic.

Cieszymy się, że na naszym terenie działają organizacje pozarządowe, które między innymi poprzez realizację

naszych grantów wpływają na tworzenie i rozwój form popularyzacji dziedzictwa lokalnego.

Projekty grantowe będą realizowane ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”.

Zginęli, abyśmy mogli żyć

Kontynuując tradycję wspomnień z wydarzeń okresu minionych lat, jakie miały miejsce na terenie gminy Samborzec, warto wspomnieć o jednym, szczególnym miejscu. Miejscu, w którym stoją pomnik i tablice pamięci poświęcone ofiarom II wojny światowej, wojny polsko-bolszewickiej 1920 roku i okresu stalinizmu.

Pomnik i tablice, o których mowa, usytuowane są przy budynku nowej Publicznej Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Samborcu, od strony drogi krajowej nr 79. W tym miejscu, w czasie okupacji hitlerowskiej, 19 grudnia 1943 roku rozstrzelano dziesięciu Polaków, przywiezionych przez SD (organ wywiadu, kontrwywiadu i służby bezpieczeństwa SS) i Gestapo z Ostrowca Świętokrzyskiego więzionych tam zakładników.

Miejsce to upamiętnia ciemna granitowa tablica, która pierwotnie zamocowana została na ścianie elewacji budynku szkoły w 1964 roku. Wypisana na niej inskrypcja brzmi następująco: „W tym miejscu spoczywają prochy 10 uczestników ruchu oporu, rozstrzelanych w 1943 r. przez hitlerowskich okupantów. W XX-lecie PRL. Społeczeństwo”. Aktualnie płyta ta ustawiona jest przy jednej z pięciu tablic za pomnikiem.

Zakładnicy rozstrzelani zostali w odwecie za przeprowadzoną akcję oddziału AK „Orlicza”, który rozbroił, w młynie Jana Misiudy (ówczesnego wójta gminy) ze Złotej, dwóch Niemców – Ryszarda Hospodara (nazwisko ukraińskie), który został ranny w rękę i Hermana Dietza z SD w Opatowie. W akcji zdobyto 1 pm, 4 pistolety i kb.

Na czas egzekucji żandarmeria zwołała mieszkańców Samborca na plac szkolny, aby uczestniczyli w pokazowym rozstrzelaniu zakładników. Następnie rozkazali zwłoki więźniów wywieźć poza wieś na pole gospodarza Gorczyka i tam przy figurze Matki Boskiej pogrzebać. Sołtys wsi i jej mieszkańcy mieli pilnować, aby nikt ciała nie odkopał i nie zabrał. Jednak po paru dniach, pod osłoną nocy, członkowie rodzin rozstrzelonych zakładników przybyli z Ostrowca Świętokrzyskiego, zabrali swoich krewnych i pogrzebali w rodzinnych grobach.

Jeszcze w latach 80. ubiegłego wieku przed szkołą, na stromej skarpie, stał, wykonany z betonu, symbol tarczy szkolnej z orłem, godłem Polski po środku, a na ścianie budynku widniała tablica upamiętniająca to wydarzenie. Wokół rosło mnóstwo krzewów bzu, jaśminu, róż i wiele gatunków różnokolorowych kwiatów. W 1987 roku społeczeństwo gminy Samborzec ofiarom II wojny światowej ufundowało pomnik. W miejscu betonowej tarczy stanął postument wykonany z czerwonego sztyfowatego piaskowca. Na cokole znajduje się Pieta wykonana z piaskowca szarego. Tuż za pomnikiem usytuowano pięć płyt z tego samego materiału, na których zamocowano metalowe tabliczki (blacha nierdzewna, mosiężna) z nazwiskami ofiar tamtych dni.

Pieta stoi na prostopadłościennym postumencie i ukazuje Matkę Boską podtrzymującą na rękach umierającego syna. Matka Boska symbolizuje cierpienia wszystkich matek, które straciły swoich synów i córki w czasie wojny.

Projektantem i wykonawcą pomnika oraz tablic jest artysta rzeźbiarz Gustaw Hadyna, który pochodzi ze wsi Wola Grójecka w gminie Cmielów. Autor pomnika początkowo wykonywał pomnik na grób swojej matki, lecz po namowach postanowił ustawić go w Samborcu. Dokonał retuszu w osobie umierającego – przedstawiając go jako żołnierza. Na cokole, na jego środku widnieje orzeł, godło Polski (bez korony na głowie), pod godłem napis: „ZGINĘLI – ABYŚMY MOGLI ŻYĆ. 1939-1945. SPOŁECZEŃSTWO GMINY SAMBORZEC. 1987”.

Na pierwszej prostokątnej płycie, stojącej z lewej strony Piety, zamocowana jest tablica z informacją o fundatorach tego pomnika:

„Fundatorzy pomnika: Związek Kombatanów Rzeczypospolitej Polskiej i BWP – Koła Gminne w Samborcu oraz Społeczeństwo Gminy” i poniżej: „Komitet budowy w składzie: Prezes Henryk Wójcikowski, Skarbnik Władysława Cebula, V-ce Prezes Władysław Guściora, V-ce Prezes Henryk Kołodziej, Wójt Gminy Witold Garnuszek, Art. rzeźbiarz wykonawca Gustaw Hadyna”.

Na uroczystym otwarciu pomnika, w asyście wojska, kombatanów, władz Urzędu Gminy, wójta Witolda Garnuszka, członków rodzin ofiar, młodzieży i społeczeństwa gminy, pomnik poświęcił proboszcz tutejszej parafii ks. Stefan Kryj.

Na drugiej kamiennej płycie umocowano dwie tabliczki z blachy nierdzewnej, informując nas (na górnej z prawego rogu) o rozstrzelanych zakładnikach i (na dolnej z lewego rogu) o ofiarach stalinizmu. Na pierwszej widnieje wygrawerowana inskrypcja: „Rozstrzelani zakładnicy przewiezieni

z więzienia. Ostrowiec Św.” i poniżej wymienione nazwiska rozstrzelanych: „1. Chamera Władysław s. Jana, 2. Broniewski Stefan s. Lucjana, 3. Mozal Antoni s. Stanisława, 4. Lepiarz Antoni s. Stanisława, 5. Bzymek Marian s. Franciszka, 6. Kosiak Mieczysław s. Wincenego, 7. Kosiak Waclaw s. Wincenego, 8. Bucior Mieczysław s. Antoniego, 9. Goleń Stefan s. Michała, 10. Goleń Jan s. Michała”. Jak można zauważyć, straconych zostało po dwóch braci z jednej rodziny.

Poniżej, w lewym rogu widnieje druga tabliczka z nazwiskami ofiar stalinizmu o następującej treści: „Ofiary stalinizmu, Chobrzany Kaczmarski Stanisław por. AK 26 lat, Gorzyczany Tarno Stefan Kpt. Katyń 37 [zginął w Katyniu – przyp. autora], Gorzyczany Paluch Władysław 20, Koćmierzów dr Kwasek Sławomir Por. 26, Koćmierzów Śliwiński Jan AK 35 [zginął w ZSRR 1944 r.], Kobierniki Małysa Wincenty 29 [zastrzelony przez Sowietów za nieuzyczenie konia], Milczany Borycki Stanisław AK 28, Ostrołęka Mroczek Tadeusz AK 25, Ostrołęka Banaś Henryka 18, Ostrołęka Walasek Piotr 8, Łojowice Pietruszka Mieczysław AK 25 [zastrzelony przez Sowietów za to, że nie zatrzymał się na wezwanie], Śmiechowice dr inż. Stefaniak Stanisław por. AK 46, Śmiechowice Nowak Stanisław BCh. 26, Śmiechowice Olechowski Józef 41, Sam-

borzec Korty Józef AK 26, Żuków Bryła Zygmunt BCh. 28, Wielogóra Szeląg Bolesław AK 28”.

Na trzeciej płycie z prawej strony pomnika upamiętniono poległych żołnierzy, inskrypcja na niej jest następującej treści: „Żołnierze września 1939 do maja 1945, Skotniki Skotnicki Stanisław gen. ‘Grzmot’ lat 46, Skotniki Skotnicki Maksymilian por. zm. Murnau 42, Skotniki Kozieł Michał 33, Skotniki Gryglak Stanisław 23 [szer. żołnierz Armii Kraków], Skotniki Golba Jan 39 [szer. żołnierz Armii Kraków], Chobrzany Adamczyk Władysław 27, Chobrzany Bakalarski Waclaw 27, Chobrzany Bakalarski Piotr 26, Gorzyczany Pietrzykowski Stanisław 23, Janowice Borycki Bolesław 25, Janowice Basiak Władysław 28, Janowice Siuda Józef 28, Koćmierzów Malec Piotr 32, Milczany Łikasiewicz Jan 23, Ryłowice Grela Józef 29, Strączków Gołębiowski Mieczysław 21, Strączków Tworek Józef 21, Samborzec Sendrowicz Stefan 23, Złota Kiliańczyk Władysław 20, Szewce Grzegorz Stefan 26, Śmiechowice Bryła Daniel

„Obozy koncentracyjne Dachau

Samborzec ks. prałat Rewera Antoni l. 73
Samborzec ks. kapelan Miegoń Władysław l.50

Oświęcim

Samborzec Marzec Wincenty l. 45

Bogoria Kołodziej Jan l. 27

Bystrojowice Wilkoszewski Stanisław l. 25

Janowice Wiśniewska Zofia l. 35

Janowice Adamczyk Henryk l. 20

Krzczkowice Płaza Bolesław por. B.Ch. l. 26

Zawierzbie Śliwiński Marian l. 24

Złota Brzędkiewicz Zofia l. 40”.

Na piątej płycie pomnikowej umocowane zostały dwie tabliczki, jedna z blachy mosiężnej i druga, mniejsza, z blachy nierdzewnej. Na mosiężnej górnej tablicy widnieje inskrypcja:

„Padli na polu chwały odpierając z granic państwa polskiego pod wodzą Józefa Piłsudskiego nawałę najeźdźców w latach 1918-20 Boczek Stanisław, rolnik. Skotniki Boczek Wojciech, rolnik. Skotniki Chara Wawrzyniec, rolnik. Skotniki Forc Stanisław, rolnik. Łojowice Haja Piotr, rolnik. Gorzyczany Jedynek Stanisław, rolnik. Malice [Malice należały do gminy Samborzec] Kałkowski Jan, rolnik. Sandomierz Obrębski Karol, rolnik. Zajeziarze [po 1961 roku Zajeziarze]

Sikora Jan, rolnik. Samborzec

Stefaniak Wawrzyniec, rolnik. Gorzyczany

Tenderowicz Michał, rolnik. Gorzyczany

Żółnowski Ignacy, rolnik. Skotniki

Żółnowski Szczepan, rolnik. Faliszowice”.

Na dolnej tabliczce wykonanej z blachy nierdzewki wygrawerowana jest następująca inskrypcja:

„Rolnicy z Chobrzan

Adamczyk Józef

Krasowski Stanisław

Osmala Stanisław

Szczecina Wincenty

Zych Stefan”.

Pierwsza tablica mosiężna prawdopodobnie pochodzi z połowy lat trzydziestych ubiegłego wieku. Wykonana została dla uczczenia pamięci poległych w bitwie z bolszewikami w latach 1918/20. Jest to płyta oryginalna. Znalaziona została na poddaszu starej szkoły podstawowej, podczas prowadzenia remontu w dniu 10 sierpnia 1992 roku. Zapewne umocowana była na jednej ze ścian budynku szkoły wybudowanej jeszcze w 1890 roku.

Uroczystość zamocowania płyty mogła zbiec się z nadaniem honorowego obywatelstwa gminy Samborzec Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu, co miało miejsce w dniu 28 marca 1935 roku. Przetrwiała krótko, gdyż po odzyskaniu tzw. wolności, ówczesne władze takie symbole natychmiast kazały likwidować. Także i ona musiała być ze ściany zdjeta. Ale dzięki Opatrzności Bożej została zachowana i nadal może służyć przyszłym pokoleniom. Druga tabliczka z dodatkowo zgłoszonymi nazwiskami z tego okresu została zamontowana 15 marca 1993 roku. Ufundowali i zamontowali tabliczkę kombatancki i społeczeństwo gminy Samborzec.

Na zakończenie należy odpowiedzieć sobie na pytanie: jaki był cel i potrzeba budowy tego pomnika właśnie w tym miejscu? Odpowiedź nasuwa się sama. Głos zza grobu ofiar tej wojennej zawieruchy mówi nam o potrzebie pamięci o nich. Uczy patriotyzmu. To oni niosą dla nas przesłanie – nigdy więcej wojny.

ZGINĘLI, ABYŚMY MOGLI ŻYĆ.

Zdjęcie i tekst: ANDRZEJ CEBULA